

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita S. Liborii Episcopi, Calcvlo Laborantivm Patroni

Bolland, Johannes

Antverpiae, 1648

Acta Ecclesiae Paderborn. De Reliquijs S. Liborii Episc. Peregrino Carleno
Abbati, pro Ecclesiâ Amerinâ, donatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12748

A C T A

ECCLESIAE PADERBORN,

De Reliquijs S. LIBORII Episc. Peregrino Carleno Abbati, pro Ecclesiâ Amerinâ, donatis.

1. N nomine Domini, Amen. Tenore præsentis publici instrumenti, cunctis pateat euidenter & sit notum, quòd anno post Christum natum millesimo sexcentesimo quadragelimo sexto, indictione decimâ quartâ, Pontificatus sanctissimi in Christo Patris & Domini D. Innocentij, eius nominis decimi Papæ, anno secundo, sabbathi nonâ mensis Iunij, inter septimam & octauam ante meridiem, coram me Notario Apostolico, in infrâ nominatorum testium præsentia, personaliter constituti fuerint, Illustrissimi & Reuerendissimi Domini, Theodorus Adolphus à Recke Præpositus, Casparus Philippus à Kettelers Decanus, Ioannes Gulielmus Baro de Syntzigh Cantor, & Cellerarius, Adolphus Henricus Droste Præpositus Cathedralis Monasteriensis, Arnoldus de Vitinghoff cõdictus Schelle, Præpositus ad S. Mauritium Monasterij, Adolphus Henricus Droste Iunior

Acta notarialia Monasterij confecta 9. Iunij 1646.

nior, omnes Ecclesiæ Cathedralis Paderbor-
 nensis Canonici; prout & Illustriss. & Reue-
 rendiss. Dominus Peregrinus Carlenus Ab-
 bas S. Mariæ, Plenipotentarius Ducis Gel-
 driæ & Iuliæ, Comitum Egmondæ & Zutpha-
 niæ ad tractatus pacis vniuersalis; me Nota-
 rium & testes adhibitos requirentes, vt vnâ
 cum iisdem Dominationibus, vigore eum in
 finem porrectæ singularis requisitionis sche-
 dulæ, certo cuidam ab ijs celebrando & di-
 ctæ schedulæ inserto actui interesse, eum-
 demque sic peractum ad protocollum meum
 redigere, necnon desuper, erga condignum
 meum salarium, vnum vel plura conficere
 vellem, instrumentum & instrumeta. Actum
 Monasterij Westphaliæ in aulâ habitationis
 Reuerendiss. & Illustriss. Domini Bernardi à
 Westerholt Cathedralis Ecclesiæ ibidem Ca-
 nonici, anno, indictione, papatu, mense, die,
 & horis, quibus supra; præsentibus circum-
 spectis Dominis Michaële Sitthoff Notario
 & Registratore Cancellariæ Paderbornen-
 sis, & Ioanne à Versen Secretario antè memo-
 rati Illustriss. & Reuerendiss. Domini Abbatis
 Carleni, vti fide dignis, ad id specialiter re-
 quisitis & adhibitis testibus.

Tenor præfatæ singularis requisitionis
 schedulæ erat subsequens tenoris:

2. Ad maiorem Omnipotentis Dei glo-
 riam. Nos Theodorus Adolphus à Recke,
 Præpositus, Casparus Philippus à Ketteler

Decanus, ceterique seniores & Capitulares Cathedralis Ecclesiæ Paderbornensis, vobis Domino Notario & testibus ad hoc specialiter requisitis, pro rei dignitate, & meritis S. Liborij Patroni nostri, exponendum duximus; Quandoquidem magnus Dominus & laudabilis nimis, etiam laudandus in Sanctis suis, propter quorum merita & preces, multa nobis, eaque non leuia, subinde largitur beneficia, etiam illis ad felicioram vitam subleuatis, vt existentes in cælis, etiam nunc honorificentur in terris, vbi fideliter Domino suo ministrauerunt; hic, inquam, miserator & misericors Deus, vt annuntietur inter gentes gloria eius, in omnibus populis mirabilia eius, sicuti honorem sancti Prophetæ Elisæi iam vitâ functi, per suscitationem mortui ad contactum reliquiarum eius, toti mundo voluit esse contestatû, sic etiam serui tui, Liborij, Patroni nostri, nomē non modò apud Cenomanos in Galliâ (vnde Dominicæ Incarnationis an. 836. quintâ Calend. Iunij, sanctæ eius reliquiæ, Paderbornam delatæ, multis in viâ miraculis honoratæ claruerunt) & Paderbornæ in Westphaliâ; sed & in alijs diuersis ac diffinis locis, regnis & prouincijs, diuersorum mortuorum, ac præcipuè calculi, curatione voluit esse celebre & honoratum.

*S. Liborij
efficaci con-
tra calculi
dolores pa-
srocina*

3. Quâ quidem miraculorum experientiâ permotus, Illustriss. & Reuerend. Peregrinus Carlenus, patriâ Amerinus, dignitate Abbas beata

Beatæ Mariæ, functione Comitæ Egmundæ
 Ducis Geldriæ ad tractatus pacis vniuersalis
 Monasterij Westphaliæ Plenipotentarius,
 scriptis ad nos litteris, non modò Diuinæ bo-
 nitati quas potuit gratias egit, sed & reliquias
 nostri Sancti Liborij miris encomijs, magno
 affectu & singulari deuotione commenda-
 uit: Quòd ipse in primis Monasterij magnis *intellecto,*
 & insolitis calculi doloribus fatigatus, & tan-
 tum non exhaustus ac oppressus, intellectâ à
 Venerando admodum Patre F. Bonauenturâ
 de Ruthæno Prædicatore Capucino, tunc
 suo Confessario, mirâ S. Liborij deuotione,
 eiusdemque ad calculi malum curandum
 singulari virtute; pro suâ à calculo liberatio-
 ne, aut saltem dolorum ipsius mitigatione, *Et piè inus-*
 oblatam sibi à dicto Patre antiphonam & *case,*
 orationem de S. Liborio, ad ipsum Sanctum,
 sæpius magnâ fide, multisque cum gemiti-
 bus, ac tandem de ipso Sancto sacrum à dicto
 suo Confessario celebrari curans, celerem
 sub eodem sacro expertus Diuinæ bonitatis *ijs doloribus*
 gratiam, ab acerbissimi calculi puncturis, & *liberatus*
 ab ipso (vt speraret) calculo miraculosè fue- *Peregrinus*
 rit sanatus: Deinde quòd frater eius Augu- *Carlenus,*
 stinus Carlenus, Ameriæ Cathedralis Eccle-
 siæ Canonicus, de hoc ab eo certior factus, *(vixi & fra-*
 cùm dudum vrinandi difficultate, & conse- *ter eius dys-*
 quenter calculo, laborasset, per eandem *uriâ,*
 transmissam sibi antiphonam & orationem,
 memorati Sancti intercessionem pro recu-
 peran-

perandâ sanitate efflagitans, illicò ab isto malo liberatus sit: Demùm quòd plures in Umbriæ partibus per eiusdem antiphonæ & orationis deuotam recitationem magna à Diuinâ misericordiâ beneficia obtinuerint. Id quod intercessioni huius sancti Patroni nostri tribuens, pro patriâ suâ, Ameriâ in Umbriâ, tam euidenti miraculo in deuotionem erga hunc Sanctum & reliquias eius raptâ, earundem sanctarum reliquiarum, apud nos existentium, particulam, tam per litteras quàm per suum Confessarium, magno affectu à nobis petijt ac postulauit. Non potuimus quidem non cõmendare pium hoc desiderium tum Illustriss. & Reuerendiss. Domini Abbatis, tum Capituli & populi Amerini: verùm quia in potestate nostrâ non erat, sine consensu & expressâ concessione Serenissimi Principis nostri Ferdinandi, Electoris Coloniensis, & Episcopi Paderbornensis, vtriusque Bauariæ Ducis, thesaurum hunc vel aperire, vel minuere; ideò re & postulatione tam piâ ad ipsius Serenitatem humiliter delatâ, quando quidem gratiam & mandatum aliquam sanctarum reliquiarum partem communicandi Clero & populo tam deuotè expetenti, statim obtinuimus, prout suæ Serenitatis litteræ hisce insertæ fusiùs declarant.

Copia litterarum Serenissimi Electoris Coloniensis, Episcopi Paderbornensis, ad Capitulum

& alij in Umbriâ)

partem reliquiarum eius petit, ut Ameriam miseret;

Capitulum Cathedralis Ecclesiæ Paderbornensis; quibus conceditur, vt dentur Reliquiæ S. Liborij Cenomanensis Episcopi, Paderbornensium Patroni, Illustriss. & Reuerendiss. Abbati Carleno pro Ameriâ,

4. Ferdinandus Dei gratiâ Archiepiscopus Coloniensis, Princeps Elector, Episcopus Paderbornensis, Monasteriensis & Leodiensis, Administrator Hildesimensis, Berchtsgadensis & Stabulensis, Comes Palatinus Rheni, vtriusque Banariæ, Westphaliæ, Angariæ & Bullionis Dux, Marchio Franchimontanus,

*assensu
Electore Co-
lonien. 2. Ia-
nuar. 1645.*

Venerabiles & honesti, dilecti deuoti, ex vestris ad nos XII. Decembris, huius iam ad finem currentis anni, datis litteris, earumque adiunctis, didicimus quo pio feruore S. Liborij, diocesis nostræ Paderbornensis Patroni, nomen in peregrinis ac disitis prouincijs veneretur: & qualiter particula sacrarum eiusdem reliquiarum, ad maiorem deuotionem excitandam, & ad Dei honorem augendum, expetatur: quodque vos ad elargiendum illam, gratiosissimum nostrum consensum submissè exquiratis. Quemadmodum igitur nobis pergratum fuit intelligere, quod dicti sancti Episcopi veneratio, & ad illam subsecuta intercessio, tam mirabiles effectus ad exterarum nationes produxerit; & minimè dubitandum sit, quin elargitio Reliquiarum eiusdem maiorem in plebe deuotionem excita-

cita-

citabit; ita libenter concedimus, vt expetenti ac postulanti Abbati Carleno (quamuis ipsæ Reliquiæ, cùm ab hostibus circumueherentur, multùm comminutæ fuerint) aliqua earum particula, sine notabili tamen remanentium diminutione, donetur & tradatur. De hoc vicissim monere vos volumus, quibus beneuolentes, gratiam nostram offerimus. Datum Bonnæ in ciuitate nostrâ secundo Ianuarij, anno 1645.

FERDINANDVS

Ioan. Stam Secr.

5. Idcirco nos Theodorus Adolphus à Recke, Præpositus, Serenissimi Electoris Coloniensis, Episcopi Paderbornensis & Monasteriensis, Consiliarius intimus, & ad tractatus pacis vniuersalis Legatus, & Ioannes Guilielmus Baro de Syntzigh, Cantor & Cellerarius, à Reuerendissimo Capitulo Paderbornensi ad hoc negotium specialiter deputati, anno MDCXLV. die nonâ Iunij, manè inter septimam & octauam, in Cathedrali Ecclesiâ Monasteriensi, sacrarum reliquiarum, pro temporum tunc statu, asylo, ad tumbam sanctarum reliquiarum conseruatricem deuotè accedentes, duas particulas, vnam cranij, alteram tibiæ, ex eadem sublatas, hac intentione, vt Ameriam in Vmbriâ, ad augendam populi illius deuotionem, & maiorem Diuinæ bonitatis gratiam ipsi conciliandam, in ouali & varij coloris capsulâ reposuimus: eamque præsen-

eam illi donant Canonici Paderbornen. 9. Iunij 1645.

præsentibus tunc & astantibus, admodum Venerando Patre F. Bonaventurâ de Ruthæno, Prædicatore Capucino cum suo socio, Cathedralis Ecclesiæ Monasteriensis Thesaurario, Petro Buschman Iurium Doctore, Electoris Colonienfis, Episcopi Paderbornensis, intimo Consiliario, Cancellario, & ad tractatus pacis vniuersalis Monasterij Westphaliæ Legato, alijsque ex Clero & populo eiusdè ciuitatis, publicè tradidimus Illustri & Reuerend. Abbati Carleno, transferendas ad desiderantem Clerum populumque Amerinum.

6. Cùm verò fataliter acciderit, quòd ob varia bellorum pericula & impedimenta Monasterij denuò conuenire non potuerimus, ad consignandum debitè ipsas reliquias, & conficiendum in formâ attestationis instrumentum; atque inde ipsæ Reliquiæ ad *sed demum* destinatum locum translatae non fuerint; tan- *an. 1646.* dem tamen anno elapso integro, Deo sic *9. Iun.* disponente, eodem die nono Iunij, eademque horâ inter septimam & octauam, Monasterij Westphaliæ, in aulâ habitationis Reuerendissimi & Illustris Domini Bernardi à Westerholt, Cathedralis Ecclesiæ ibidem Canonici, præter opinionem conuenerimus, Theodorus Adolphus à Recke Præpositus, Casparus Philippus à Ketteler Decanus, Ioannes Gulielmus Baro de Syntzigh Cantor & Cellerarius, Adolphus Henticus Droste Præ-
posi-

positus Monasteriensis Cathedralis Ecclesiæ, Arnoldus de Vittinghoff condictus Schelle, Præpositus ad S. Mauritium Monasterij; Adolphus Henricus Droste Junior, omnes Paderbornensis Cathedralis Ecclesiæ Canonici; deinde Illustriss. & Reuerendiss. Dominus Peregrinus Carlenus, Abbas B. Mariæ, & P. Bonauentura Capucinus Prædicator cum socio, atque sæpè dictas sacras Reliquias ex prædictâ ouali capsulâ extractas, commodiori rotundæ, argenteo, aureo, viridi ac rubro colore variegatæ, & vittâ subrubicundâ quater ita circumligatæ, vt octo in locis contineatur, reuerenter inclusimus, eamque consignatam Illustriss. & Reuerend. Abbati Carleno retradidimus, securè transmittendam Ameriam: expressâ tamen hac lege, vt non solum eâ quâ decet, solenni deuotione deferatur, verum etiam vt à Capitulo & Clero, à Magistratu populoque Amerino in habitu decenti, secundum status differentiam processionaliter obuiante, & deuotè solemniterque acceptante, cum hymnis & canticis ad Cathedralem Ecclesiam, quæ est Ameriæ, honorificè deducatur: ibidemque, & non antè, ab Illustriss. & Reuerendiss. loci Episcopo, præsentè Capitulo & Magistratu Amerino, tandem hæc capsula aperiatur, & productus inde sanctarum Reliquiarum thesaurus palam exhibeatur, dignisque encomijs Clero populoque commendatus, loco celebri &

hono.

In aliâ capsulâ positam, legitime signatam, ei tradunt.

in lege, vt honorificè Ameriâ recipiatur,

honorato in eadem Cathedrali Ecclesiâ reponatur; imò & S. Liborij huius Patroni nostri, officium de Confessore Pontifice, quotannis dicatur; eiusque festus dies vigesimatertiâ mensis Iulij, conuocato ad hoc populo, & *Et anniuersario sacro celebretur* sanctis Reliquijs solenniter expositis, more nostro Paderbornensi, in organis celebretur, & sit hic sanctarum Reliquiarum thesaurus, veluti vinculum & tessera fraternitatis mutui amoris, & symbolum piæ confœderationis inter Amerinum & Paderbornense Capitulum.

7. In cuius rei fidem, hunc Reliquiarum S. Liborij Confessoris Pontificis, Patroni nostri, thesaurum inæstimabilem, sigillo Serenissimi Ferdinandi Electoris Coloniensis, Episcopi Paderbornensis, in rubrâ cerâ superiùs; *Actis de hac donatione confectis,* Paderbornensis Capituli maiori, in viridi cerâ inferiùs; minori verò S. Liborij, in rubrâ cerâ Hispanicâ ad latus; præsentium autem Reuerendissimorum ac Illustrium Dominorum, necnon Illustriss. & Reuerendiss. Abbatis Carleni, annulis signatorijs, circumcirca in rubrâ cerâ Hispanicâ super vittam subrubicundam consignari curauimus & communiti; atque sic consignatum Illustriss. & Reuerendiss. Domino Abbati Carleno eundem tradidimus, & hoc ipso retradidimus, fideliter transferendum: vos Notarium requirentes, vt super hac Serenissimi Electoris Episcopi nostri Paderbornensis gratiosâ concessione, suæ
Sere-

Serenitatis litteris contestatâ, nostroque consensu & insuper secutâ consignatione & traditione, instrumentum & instrumenta in meliori formâ nobis conficere, & pro debito salario communicare dignetur. Actum Monasterij Westphaliæ, ubi hæ sanctissimæ Reliquiæ, ob sæuientis belli pericula, nunc asservantur, nono die mensis Iunij, anno millesimo sexcentesimo quadragesimo sexto.

*per publicum
Notarium,*

8. Et quia ego Henr. Vphaus ciuis Monasteriensis Westphalus, sacrâ Apostolicâ auctoritate publicus & approbatus Notarius, præinserto celebrato, inclusionis sacrarum Reliquiarum, consignationis & retraditionis actui, vnâ cum antè memoratis Dominis Requentibus & testibus, interfui, omniaque alia & singula sic fieri vidi, audiui, & in notam sumpsi; idcirco præsens publicum desuper confeci instrumentum, manuque propriâ illud ipsum conscripsi, nec non nomine & cognomine, signoque Notariatus mei solito subappositis communiui, ad hoc specialiter requisitus. Henr. Vphaus, qui suprâ, Notarius Apostolicus m.p.

*attestante
senatu Mo-
nasteriensi.*

Nos Consules, Proconsules, ac Senatus ciuitatis & Reipublicæ Monasteriensis partium Westphaliæ, notum facimus & attestamus, quòd suprâ nominatus Henticus Vphaus conciuis noster, qui præsens instrumentum expediuit, illudque manu suâ propriâ nobis abundè cognitâ subscripsit, & signo

signo suo notariatus muniuit, sit publicus & legalis Notarius, cuius documentis, & instrumentis in & extra iudicium publica vbique fides adhibetur. In cuius rei testimonium sigillum ciuitatis nostræ secretum hisce appendi, & Secretarij nostri iurati subscriptione roborari iussimus. Actum anno salutis millesimo sexcentesimo quadragesimo sexto, die 17. mensis Iulij. Loco signi. Henricus Holland, ciuitatis ac Reipublicæ Monasteriensis, partium Westphaliæ, Secretarius iuratus, iudicij Imperialis Camerae Notarius immatriculatus, in fidem manu propria subscripsi.

A C T A

ECCLESIAE AMERINÆ,

*De Reliquiarum S. LIBORII
receptione.*

i. N nomine Domini, Amen. Presenti publico instrumento cunctis vbique pateat euidenter, & notum sit; quod anno à Natiuitate Domini nostri Iesu Christi millesimo sexcentesimo quadragesimo septimo, Indictione xv. die vero xv. mensis Martij, Pontificatus autem Sanctiss. in Christo Patris & Domini nostri D. Innocentij Diuinâ prouidentia Papæ decimi, anno eius tertio, coram Illustriss. & Reueren-

Coram Episcopo & Canonico Amerinis 15. Martij 1647.

L. diss.